

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Præsumtionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

ubi Gloss. verb. contrarius. hic. c. cum inter. R. 16. de election.

Nec quis probat instrumentis quantumvis publicis & sigillatis, quorum literæ legi non possunt, ut non valeat intelligi, quid in eis fuerit scriptum. *c. inter dilectos. 6. hic.*

Possunt instrumenta, contrariis testibus, sed pluribus & honorabilioribus, quam in instrumentis scriptis, refelli: si quidem agatur de facto recenti; *c. ex tenore. 35. de testib. c. cum Ioannes. 10. hic. non si de antiquo. c. un. ut Eccles. benef. fin. dim. Vid. qua ad hunc titulum diximus in Aphorismis ad Digesta, & maximè in Enarrat. Codicis dicemus.*

De Præsumtionibus.

TIT. XXX.

Sequitur de præsumtionibus, quia ex quandoque probationem faciunt, & Iudicem in formanda sententia instruunt. *c. literas. 14. & tot. tit. hic.*

Est præsumptio, probabilis conjectura ex certo signo proveniens, quæ alio non adducto, pro veritate habetur. *Alciat. tract. de præsumt. in princ. part. 3. incipit, Veniamus. num. 1.*

Est, secundum Canones, quadruplex: *Temeraria, Probabilis, Violenta, Necessaria. c. adferte. 2. c. literis. 12. c. literas. 14. hic.*

Temeraria est, ex causis levibus proficiscens vana hominis opinio. Dant Canones exemplum in Presbytero mulierem amplexante; Et dicunt, temerè judicare quem, illud illum ex libidine facere, cum benedicendi, vel ad pœnitentiam exhortandi gratiâ id facere eum præsumptio fit. *c. 14. abst. 11. qu. 3. c. in scripturis. 8. dist. 96.* Tales etiam in foro olim fuerunt præsumptiones & indicia ex aqua frigida, fervente, zeli, ferro candente, duellis, sorte; quas Pontifices, & piissimè, utpote fallacia, sustulerunt. *c. 22. monomachiam. 2. qu. 4. c. 2. & c. fin. de purg. vulg. c. ex tuarum. 8. de purg. can.*

Ea

Ea nec semiplenè probationem facit, nec animum judicis movere debet. *c. 1. 2. qu. 1. c. 9. oves pastorem. 6. qu. 1. c. si quid verò. 23. dist. 86. c. licet Heli. 31. de simon.*

Probabilis præsumtio, est verisimilis conjectura, ex certo signo proveniens, quæ alio non adducto, pro veritate habetur. *Alciat. d. loc. par. 3. per c. quia verisimile. 10. hic.* Sic præsumitur non esse pudicam, quæ cum aliis viris vagatur. *c. tertio loco. 13. hic.*

Hæc, si lege juvatur, vim habet probationis, nisi contrarium probetur. (Hoc enim admittitur. *c. 3. presentium. 7. qu. 1. c. super hoc. 5. de renunc.*) Si eâ non juvatur, sed tantum in hominum opinionibus consistit, non probat per se, sed tantum probationem sibi concordantem juvat; *c. illud. 11. hic. c. fin. §. sape. 4. qu. 3. c. 4. si duo. 35. qu. 6.* ad juramentum ei deferendum, pro quo est præsumtio; *c. ex insinuatione. 3. de procur. c. sicut consuetudo. 2. de probat. & purgationem præsumto infamato. c. si quis. 2. de purg. canon. c. 5. & 13. presbyter. c. 16. si mala. & c. 19. omnibus. 2. qu. 4.*

Violenta præsumtio, aliàs *præsumtio juris* dicta, est verisimilis probatio ex multis indiciis, vel uno multum efficaci & veritati proximo, collecta. *Venat. in Analys. Jur. Pontif. hic.* Ut, fugiens cum gladio sanguinolento præsumitur vulnerasse; inventus nudus cum nuda, solus cum sola, in eodem lecto jacentes, secretis locis & latebris, præsumitur fornicatus. *c. literis. 12. hic. & c.*

Hæc onus probandi in adversarium transfert, & tam diu stat, donec contrarium probetur; *c. proposuisti. 4. de probat.* In criminalibus facit tantum indicium ad torturam: non ad condemnationem. *c. literas. 14. hic. arg. c. 12. nomen. 2. qu. 1. c. quia verisimile. 10. hic.*

Necessaria præsumtio (*juris & de jure dicta*) est dispositio legis aliquid præsumentis, super præsumto, tanquam sibi comperto, statuentis. *Alciat. d. loc. in princ.* Sic virgo, quæ ab eo, qui eam per verba de futuro desponsavit,

postea

postea cognita, censetur in sponsalia de presenti consensisse. *c. Usque fidem. 30. de sponsal. ut & ea purè, quæ se à sponso conditionali passa est cognosci. c. de illis. 7. de despons. impub. c. per tuas. 6. de cond. appof.*

Hæc præsumptio plenam probationem facit, & pro veritate habetur, nec probationem admittit in contrarium; nisi per confessionem partis, restitutionem in integrum, & alia. *de quibus vide Alciat. in d. tract. & Felin. in c. quanto. 8. hic. & Bald. in addit. ad Specul. hoc tit.*

Causæ, ex quibus præsumptiones proficiuntur, sunt fere infinitæ; paucas hic enumerabimus.

Desumuntur, ex persona, *c. decenter. 6. dist. 89. c. fin. hic. loco, c. 21. quisquis. 17. qu. 4. c. literis. 12. hic. tempore, c. 1. Gonsaldus. 17. qu. 2. c. 26. in omnibus. dist. 81. qualitate, c. 2. sunt nonnulli. dist. 46. c. fin. §. hermaphroditus. 4. qu. 3. taciturnitate, c. 1. sit Rector. vers. primo. dist. 43. c. nonne. 5. hic. utilitate, c. 24. ipsa pietas. 23. qu. 4. fletu, c. 1. si verum. 31. qu. 2. c. 10. imitare. 6. qu. 1. fuga, c. III. constat. 1. qu. 1. c. 1. sit rector. vers. rectores. dist. 43. negligentia, c. 6. pervenit. dist. 18. c. scribam. 9. hic. familiaritate, c. 1. quorundam. dist. 34. repellantur. 7. de accus. vicinitate, c. sed continuo. 46. dist. 1. de pæn. dignitate, c. 14. absit. 11. qu. 3. dilectione, c. 51. ea. 23. qu. 4. c. grave. 29. de præb. frequentatione, c. clericus. 20. dist. 81. c. monasteria. 8. de vita & honest. cleric. ætate. c. cum in juvenute. 15. hic. c. fraternitatis. 7. dist. 34. &c.*

De jurejurando.

TIT. XXXI.

Quod si Actor in probatione deficiat, interdum ei *jusjurandum*, maximum expediendarum litium remedium, defertur. *c. etsi Christus. 26. §. Iacobus. hic.*

Est